

straža pri novem mestu, leto XXVI, 26. septembra 1989,

številka 9 ✓

V tozdu Tovarna kopalniške opreme v Metliki so prvega septembra odprli nov razstavni prostor. V zelo kratkem času so adaptirali in priredili prostore, ki so jih pridobili od SCT-jevega obrata, tako da služijo dvojnemu namenu: razstavnemu prostoru in prodaji. V tem salonu so sedaj na enem mestu zbrani vsi izdelki iz programa Kolpa, kar omogoča boljše komuniciranje s kupci, hkrati pa služi ta prostor tudi za prodajo Kolpa programov. Pridobitev je za Novoles resnično velika.

Naši izseljenci na Straški jeseni

Pričakovanja in napovedi, da bo gospodarska kriza najbolj prizadela proizvodne organizacije, se vedno bolj uresničuje. Te namreč nimajo skoraj nobenega manevrskega prostora, da bi se izognile bremenom, ki jih vsi ostali lahko prevalijo nanje. V takih razmerah, predvsem pa zaradi velike inflacije, ki je poglaviti vir večine težav, je treba poiskati vse notranje rezerve, da bi ladja ostala na površju. Rešitev je prav tako v natančno izpolnjenih nalogah. Več o tem si preberite v intervjuju z generalnim direktorjem Vilijem Pavličem.

Že na dan slovesnostne otvoritve so se pojavili prvi kupci. Vsi si želimo, da bi jih bilo tudi v prihodnje čim več.

Intervju z generalnim direktorjem tov. Vilijem Pavličem

Letošnje leto, ki se je prevesilo v drugo obdobje, je bilo vsestransko nemirno leto. Kriza ekonomska in politična je kot vse kaže prišla do vrelišča. Ni več posameznika, ki ne bi na sebi občutil teže omenjene krize. Dolgo časa smo živeli v senci relativnega ugodja in si pridno zatiskali oči pred prihajajočimi težavami po načelu uživaj dokler moreš in ne glej na jutri. Ravno zaradi takih prepričanj je sedanja kriza toliko bolj silno in boleče udarila na nas in nam skalila mirno spokojnost. Določeno analogijo s širšo družbeno krizo lahko prenesemo tudi na Novoles. Tudi v Novolesu smo po začetnih, rekli bi pozabnih težavah v 80-tih letih dosegli relativno udobje in poslovno varnost. Gospodarske razmere so bile take, da so Novolesu omogočale razmeroma solidno poslovanje, ne da bi bili potrebni posebni organizacijski, programski in finančni napori. V tem obdobju varnosti nismo kaj prida mislili na bodočnost. Premalo smo se zavedali, da bo relativnega miru konec, ko bo konec tudi fiktivne ekonomije, grajene na tujih kreditih. Tako kot se je naša družba znašla sedaj pred krizo, smo se pred krizo znašli tudi mi v Novolesu. V poslovnem svetu je pričela delovati edino primerna in učinkovita t.i. tržna ekonomija, na katero nismo bili docela pripravljene. To pomeni, da nismo v celoti zanemarili prihodnosti, ponekod smo se pripravili bolj drugod manj, v krizi so se znašli predvsem tisti programi, katere smo najmanj prilagajali sodobnim ekonomskim odnosom. To pa je vplivalo na to, da nam kriza ni prizanesla, udarila nas je na osebnih dohodkih in na programskih perspektivah. V tem mesecu smo zabeležili že tako višino zadolženosti, da nam ogroža normalno poslovanje. Tu pa se začnajo težave, ki zahtevajo takojšnje in energično posredovanje. O teh razmerah govori naš intervju z generalnim direktorjem Vilijem Pavličem, ki je najbolj pristojen za to, da nam poda izčrpano informacijo.

Tov. Pavlič, čeprav smo bili v določenih ozirih pripravljene na to, da tudi Novoles kaj lahko zaide v hude težave – na to smo bili opozorjeni že ob vstopu v novo leto in v sprotnih informacijah o poslovanju Novolesa, opozarjala so nas tudi splošna neugodna gospodarska gibanja v širši družbi – nas je vendarle precej pretreslo spoznanje, da smo se znašli pred sila resnimi problemi. Opišite nam prosim, kako »stojimo«!

Novolesova finančna situacija je dejansko že celo letošnje leto izjemno težka. Dobršen del težav je posledica naših slabosti. Predvsem nas je težko zadelo nedoseganje proizvodnih planov, deloma tudi, predvsem v TOZD-u SIGMAT in TAP, nedosežena prodaja. Dodatno so nam še poslabšali pogoje poslovanja novo zastavljeni protinflacijski ukrepi nove vlade v Beogradu na področju monetarne politike. Ti ukrepi so povzročili umik menic iz plačilnega prometa, posledica tega je, da so se nam še dodatno zmanjšali prilivi.

V drugem polletju se je spremenil tudi način oblikovanja prodajnih cen, tako da kupcev ne moremo več kreditirati z ugodnimi plačilnimi pogoji, to pa je sprožilo padec prodaje na domačem trgu v pohištvu za več kot 50 %. Najbolj pa nas seveda tepejo izgube, ki smo jih prigospodarili v prvem trimesečju in delno zmanjšali v drugem trimesečju, vendar se še vedno nadaljujejo tudi v tretjem trimesečju, predvsem na

FINALI in SIGMAT-u. Te izgube so predvsem posledica nedoseganja naših planskih obveznosti v večjem delu Novolesa, razen na TKO Metlika. Dohodkovnost naše prodaje nam je prizadela tudi letošnja realna rast cen surovin za preko 40 %. Spričo tega smo morali ponovno selekcionirati naše programe in ohraniti le tiste, ki imajo polno dohodkovnost. Nenazadnje moram omeniti tudi ceno denarja, ki je ob rastoči inflaciji vsak dan višja. Ob taki zadolženosti, kot jo imamo, predstavljajo obresti že večji strošek kot pa osebni dohodki. Višina naše zadolženosti s kratkoročnimi krediti znaša v tem trenutku 5 milijonov 189 ECU-jev, kar predstavlja eno mesečno realizacijo Novolesa. Ob tem imamo še 10 milijonov ECU-jev zalog. Večji del zaloga se nahaja na materialih in surovinah te v nedovršeni proizvodnji, dobršen del pa še v gotovih izdelkih. Kljub striktnim zahtevam po zmanjševanju zaloga letos nismo beležili pozitivnih premikov. Smatram, da imamo ravno na področju zaloga sorazmerno velik manevrski prostor pri zajezevanju nadaljnega zadolževanja. To je resna naloga, ki jo morajo na vsak način uresničiti planerji, nabavniki, finančniki in organizatorji proizvodnje.

Opisano finančno stanje in poslovanje Novolesa se je kot refleksija odrazilo tudi na osebnih dohodkih. Z njim v okviru občine že nekoliko zaostajamo, predvsem so pa ogrozili socialno varnost tistega dela delavcev, ki prejema najnižje osebne

Vili Pavlič, generalni direktor

dohodke. Kakšna bo naša politika glede osebnih dohodkov?

Izplačilo osebnih dohodkov je odvisno od dveh parametrov: od doseganja mesečnih planskih obveznosti in od omenjenih finančnih možnosti. V avgustu planov nismo dosegli, izpade smo imeli večje kot 10 %, to pa je vplivalo na to, da smo se morali dodatno zadolževati. Ob tako pičlih rezultatih in omejenih finančnih možnostih nismo mogli zagotoviti dovolj sredstev za višje osebne dohodke. Za bodoče pripravljamo celovit predlog oblikovanja osebnih dohodkov, kjer bodo imeli več pristojnosti in večjo soodvisnost pri oblikovanju osebnih dohodkov posamezni programi in njihova uspešnost. Za TOZD-e, ki poslušajo z izgubo, pripravljamo celovite sana-

cijske načrte, ki jih bo treba seveda brezkompromisno izvajati v vseh segmentih: na trženju, v razvoju in v proizvodnji. Predvidevamo, da bomo tem TOZD-om zagotovili maksimalno solidarnost in dodatno stimuliranje v sanacijskih programih zastavljenih ciljev.

Iz vašega odgovora je razbrati, da so ti osebni dohodki le prehodnega značaja, preveva vas optimizem glede bodočnosti Novolesa. Razumeti je pa treba tudi skrb za stisko tistih delavcev, ki z nizkimi dohodki ob tej inflaciji komaj stikajo kraj s krajem!

Vsekakor globoko razumem stisko naših delavcev! V celoti spremljam njihove reakcije in znani so mi njihovi pomisleki o vseh mogočih pomanjkljivostih v Novolesu! Poudarjam pa, da brez celovitega sodelovanja vseh struktur od generalnega direktorja do mojstra, teh procesov ne bomo spremenili na bolje, predpogoj za vse je, da vsi dojamemo, da brez skladnega delovanja, usmerjenega k izvrševanju postavljenih ciljev ni možno pričakovati boljših osebnih dohodkov in stabilnejše prihodnosti. Zato apeliram na vse, ki tako ali drugače ustvarjajo javno mnenje, naj imajo pred očmi predvsem interese 2900 članskega kolektiva, ne pa posamične ozkosrčne interese, ki izhajajo iz položaja itd.

Poleg skrbi za osebne dohodke je pri delavcih prisotna tudi velika zaskrbljenost zaradi možnosti, da se posamezni deli Novolesa zaprejo in bodo ostali brez dela. Ali te možnosti dejansko obstajajo in ali se dela na tem, da do tega ne bi prišlo?

Te informacije, ki krožijo med ljudmi, so mi znane. Povedati moram, da so preuranjene. Vodstvo DO in strokovne službe smatramo, da imamo v Novolesu še veliko rezerv na tržnem in organizacijskem

Jedilnica »SHAKER«

področju. Z aktiviranjem teh rezerv lahko dosežemo to, da bodo vsi zaposleni v Novolesu imeli še naprej delo. Zavedati pa se moramo, da še nadaljnje nedoseganje minimalnih eksistenčnih pogojev, kot so: doseganje prodaje in s tem proizvodnje in obvladovanje stroškov, neusmiljeno pelje v zapiranje delov Novolesa. V tem trenutku ne razmišljamo o takih potezah, še vedno smo optimisti, v sanacijskih programih, pripravljamo ukrepe predvsem na področju organizacije, kar pomeni prehajanje iz v Novolesu uveljavljenega obrtniškega dela v industrijski način proizvodnje in na uporabo industrijskih metod organiziranja proizvodnje, ki temeljijo na eksaktnih sistemih planiranja in spremljanja poslovnih procesov.

Govorili ste o ukrepih, katerih cilj je sanacija delov Novolesa, ki so v izgubi. Kateri so to in kaj predvidevajo?

Na nivoju DO predvidevamo v prvi vrsti ukrepe na področju utrjevanja finančne discipline in sicer na področju obvladovanja zalog ter na področju razvoja novih programov in tehnologij. Za TOZD-a SIGMAT in FPL sta pripravljena in bosta že ta teden v ustreznih organih obravnavana sanacijska programa, ki vsebujeta urgentni in dolgoročni del.

Sanacijska programa bosta vršili sanacijski upravi, ki bosta dobili zadostna in polna pooblastila, predvsem na organizacijskem in kadrovskem področju. Šibka točka v Novolesu je predvsem v tem, da imamo v vseh sferah slabo organizacijo dela in dejstvo je, da smo opustili nekatere metode dela, ki smo jih še pred deseti leti obvladovali in so bile med nami utrjene. V času, ko nam je šlo dobro, smo jih polagoma opustili. Tako danes nimamo pravega reda ne v sferi proizvodnje, ne v sferi prodaje kot tudi ne v sferi razvoja. Znano mi je, da vse več očitkov za stanje firme leti tudi na najožje vodstvo DO. Te kritike so mi razumljive, ker pač ljudje vedno vidimo v najvišjem voditelju človeka, je najbolj zaslužen bodisi za uspeh, bodisi za neuspeh. Povedati moram, da vodstvo samo ne glede na to, kakšne programe in ukrepe pripravi, ki so lahko še tako briljantni, ne uspe, če teh ukrepov in programov ljudje, ki so za to zadolženi, ne opravljajo.

Vsak napor vodstva je zaman. V tem trenutku smo v vodstvu omejeni predvsem na delovanje navzven: na zagotavljanje sredstev in premeščanje finančnih primanjkljajev. Ob tem moramo dokazovati znotraj Novolesa višjo stopnjo produktivnosti, storilnosti in dohodkovnosti. Dokazati moramo, da smo prebili led in zagotovili rast ekonomskih parametrov navzgor. Za primer naj navedem DO Brest. To podjetje, ki je bilo v podobnih težavah kot mi sedaj, uspešno izvaja sanacijski program, ker so se na njem poenotili vsi delavci in dali vodstvu zaupnico. Rezultati so že danes vidni. Na 20 % zmanjšanju števila zaposlenih jim je uspelo povečati obseg proizvodnje za 32 %. Pri tem zagotavljajo fleksi-

Novi novilonovi izdelki

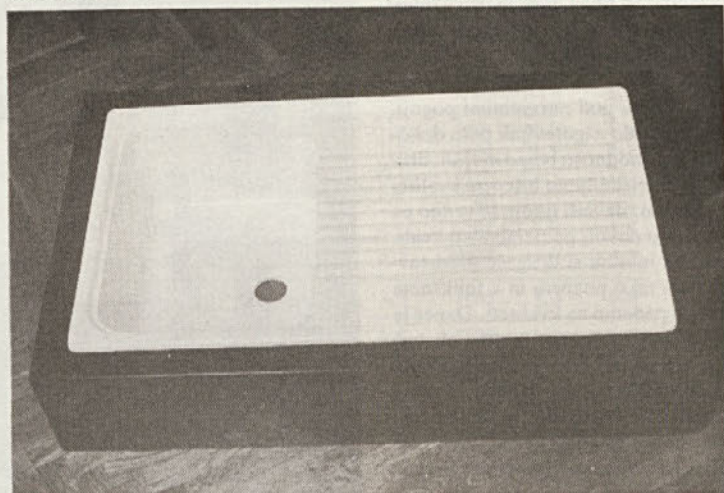
bilno proizvodnjo po naročilu za znanega kupca. To pa je še en dokaz, da se da z usklajenim delovanjem vseh akterjev doseči dobre rezultate. Enako velja tudi za Novoles. Vendar menim, da premike najlažje naredijo tisti kadri, ki niso obremenjeni s hipotekami preteklosti in naše rezerve vodijo ter jih hočejo tudi aktivirati. V Novolesovo vodstvo imajo v tem trenutku še vedno zaupanje tako banke kot tudi predstavniki republike SRS in občine. To pomeni, da ne bo večjih težav za zagotavljanje sredstev za investicije v perspektivne projekte in za ostale aktivnosti, ki naj bi utrdile ekonomski položaj Novolesa, če bomo le končno uspeli premakniti naše poslovanje v vseh segmentih na bolje.

TOZD Finalna predelava lesa (FPL) je v težavah, ki pa se že dalj časa vlečejo. Tako prihaja do očitkov s strani dobro stoječih delov Novolesa, češ da je finala cokla razvoja. Na drugi strani se delavci v finalni čitijo opeharjene, češ da je ravno finala temelj nastanka in razvoja Novolesa, sedaj so pa delavci v finalni najslabše plačani in v marsičem prikrajšani. Kako pojasniti ta nasprotja?

Menim, da ne smemo pogledov delavcev, ki delajo na pozitivnih programih, na finalo jemati kot očitke. Mislím, da se v vseh teh izjavah in izrazih pojavlja vse večja zaskrbljenost zaradi trajno slabega poslovanja na finalu, ki po svojem obsegu poslovanja in po obsegu izgub dejansko ogroža ne samo sebe ampak celoten Novoles. Jasno je treba povedati, da danes vsi pozitivni programi kot je primara, polimeri in kopalniška oprema niso več v stanju pokriti izgub na finalu. To pomeni, da je osrednja naloga in glavno težišče reševanja Novolesa na finalu sami.

Zato bomo v naslednjih aktivnostih usmerili vse razpoložljive kadre,

ki jih ta hip imamo in za katere smatramo, da imajo svojo vizijo, izkušnje in zadostno mero odločnosti, na finalo, da bodo izpeljali ukrepe tako, da bodo končno dali tako željene rezultate. Mislím, da razmišljanje, kdo je koga zgradil, pravzaprav v tem trenutku ni na mestu. Vse naše nove tovarne v Trebnjem in Metliki so nastale predvsem na podlagi kreditnih aranžmajev bank, iz raznih skladov, Novoles je bil le garant za take aranžmaje in zagotavljal je kadre. Odplačila obveznosti so poravnali ti TOZD-i sami. Zavedati se moramo dejstva, da ti pozitivni TOZD-i s svojimi rezultati omogočajo kljub temu normalno izplačilo osebnih dohodkov tudi v finalu. Če tega ne bi bilo, bi bile motnje v plačilnem prometu kot tudi v zagotavljanju sredstev za osebne dohodke v finalu bistveno večje. Ne morem sprejeti teze, da se tozdi, ki pozitivno poslušajo držijo ob strani in živijo nekakšno sebično življenje ter da nočejo pomagati finalu! Temu ni tako. Vsa ta leta, od kar nas pestijo izgube, smo pokrivali izgube iz solidarnosti in solidarnostno zagotavljali

Eden izmed novih modelov pomivalnih korit »KERAKRIL« za zahteven italijanski trg

sredstva tudi za zadovoljive osebne dohodke na finalu. Ne moremo pa pričakovati, da bo nekdo drugi izven kroga finale in SIGMAT-a v nedogled zagotavljal enake osebne dohodke ne glede na izgube. Zakonitosti ekonomije so krute, hladne in brezkompromisne, posebej še, ko bomo prišli na tržno gospodarstvo.

Zavedati se moramo, da bodo morali tisti programi, ki dolgoročno ne bodo imeli zadostnih ekonomskih razlogov za eksistenco, ugasniti. To so neizprosna dejstva, katerim se ne moremo izogniti. Vendar pa, kot sem rekel, sem prepričan, da je v Novolesu dovolj zdravih sil, ki so v stanju potegniti Novoles navzgor.

Predvsem je pa to naloga vodilnih in vodstvenih struktur od generalnega direktorja pa tja do mojstra in drugih neposrednih organizatorjev proizvodnje. Prepričan sem, da delavci prihajajo na delo zato, da svoje delo opravijo, tisti ljudje pa, ki delo organizirajo, morajo delo organizirati tako, da bodo delavci ves čas polno zaposleni in da bodo svoje delo opravili tako, kot je treba.

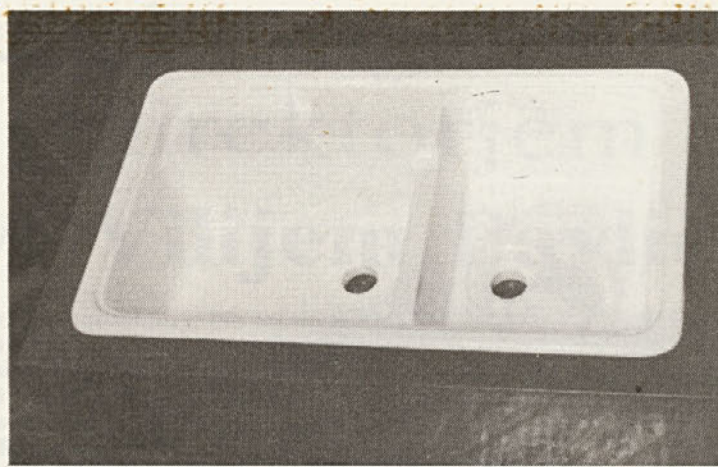
Omenili ste, da je ekonomija neizprosna in da prehajamo na tržno gospodarjenje, to bo, kot je razvidno iz raznovrstnih poročil in iz masovnih komunikacijskih sredstev, boleč prehod, ki bo tudi nas v Novolesu prizadel. Ali imamo izdelane t.i. blažilne mehanizme, kot so socialni programi, da bi čim manj boleče prehodili to pot?

Po sedanji zakonodaji smo dolžni zagotavljati zajamčeni osebni dohodek oz. 70 % OD vsem delavcem, ki bi morali začasno ostati brez dela. Nova zakonodaja pa tako na nivoju republike kot tudi na nivoju federacije zagotavlja solidarnost za tiste delavce, ki ostajajo brez dela. To pomeni, da se bodo vprašanja solidarnosti reševala v širšem družbenem okviru. V takem položaju kot je Novoles je še vrsta delovnih organizacij v Sloveniji in Jugoslaviji. Na večrajšem razgovoru na izvršnem svetu SRS, kjer smo obravnavali tudi ta vprašanja, nam je bilo povedano, da za SR Slovenijo predvidevamo 150.000 delavcev kot tehnološki višek in da bo o teh viških republika vodila računa, kako jim zagotoviti zadovoljiv socialni status, če bodo začasno ali

trajno ostali brez dela. Tudi v Novolesu bo morala biti v tem momentu zagotovljena solidarnost za zagotovitev OD v višini 70 %. Vendar, kot sem že rekel, če upoštevamo in spoznamo še vse neizkoriščene resurse, ki jih pa ne more aktivirati samo vodstvo DO, ampak vsi, do tega ne bi smelo priti. Skratka, predpostavljam, da ne bo prišlo do bistveno večjih pretresov, če se bo dosledno izvajal sanacijski program. V paketu sanacijskih ukrepov imamo tudi ukrep zmanjševanja režije, ki je sedaj postala že kar velik kamen spotike. Zmanjševali jo bomo na več načinov: delno s prerazporeditvami v proizvodnjo, z upokojitvami in še z drugimi možnimi načini. Povedati moram še naslednje, za Novoles je zmanjševanje režije prav zanimiv pojav: ko se načelno dogovarjamo, da bomo zmanjšali režijo, smo vsi za to, ko pa pridemo do konkretnih primerov, kdo v režiji nima več dela, se naenkrat najde vrsta nasprotnikov proti prerazporeditvi in zagovornikov ravno iz tistih sredin, kjer so še nedavno tega kritizirali, da imamo preveč režije. Kljub temu se bomo morali dogovoriti in to nalogo brezkompromisno izpeljati. Tisti, ki bodo zadolženi, da to nalogo izpeljejo, bodo morali imeti vsa pooblastila, da jo izpeljejo v smislu sanacijskega načrta, ki predvideva zmanjšanje režije iz sedanjega odnosa 49:51 na realnejši odnos 60:40.

Sanacijski načrti so bolj kurativnega značaja, to je, gasijo le požare, za bolj mirno bodočnost je potrebna dolgoročnejša strategija. Ali jo imamo razdelano?

Da, imamo jo. Strategija Novolesa bo tudi v bodoče usmerjena na opremljanje bivalnih prostorov in to v čim bolj kompleksni ponudbi. To pomeni, da ostaja finali, primarni in sanitarni opremljevanje še naprej pomembno mesto. Tudi program polimeri ter SIGMAT-ov program imata v strategiji svoje mesto. Drugo, kar nas še čaka v prihodnosti, je nadaljnje prestrukturiranje naše proizvodnje iz proizvodnje za tržišče ZDA v proizvodnjo za tržišče Zahodne Evrope. To tržišče je pa tako, da bo v prihodnosti absorbiralo in integriralo predvsem dobavitelje delov pohištva, pohištvenih sklopov in elementov, kar pomeni, da bomo morali del kapacitet na finali preusmeriti v smeri dobav sklopov za evropsko pohištveno industrijo. Pohištva bomo delali toliko, kolikor ga bo sprejemalo tržišče pod normalnimi pogoji, kakršni bodo zagotavljali poln dohodek. V prihodnosti bomo morali, drugič, biti neusmiljeno bitko za kvaliteto. Mislim, da naši ljudje še vedno ne dojemajo dovolj pomembnosti kvalitete, ne morem si drugače predstavljati, da tako pogosto in v tolikšnem obsegu padamo na kvaliteto. Danes je v svetu prvi izločilni faktor, ali boš imel trg ali ne, prav kvaliteta. Drugi izločilni faktor je rok dobave, se pravi spoštovanje dogovorov in šele na tretjem mestu se nahaja cena. Tu moram reči, da smo ravno na kvaliteto in spoštovanju rokov dobav na večjem delu finale slabi partnerji. Ravno na teh področjih bomo morali vložiti še

Pomivalno korito »HELA« prav tako kot ostala Novolesova korita uživa modelno zaščito. Oblika prihodnosti

veliko truda, da bomo dosegli reno-me, ki ga potrebujemo za trajno in kvalitetno sodelovanje na zunanjih trgih. Graditi našo bodočnost samo na domačem trgu, ni več realno. Ekonomski in politični problemi v Jugoslaviji se bodo še nadaljevali, v taki situaciji pa ni pričakovati obrata na področju kupne moči prebivalstva, ki je predpogoj za prodajo pohištva. To pa še ne pomeni, da se bomo v celoti umaknili iz domačega trga, prisotni bomo toliko, kolikor bo možno. Čeprav je dejstvo, kot sem že omenil, da domači trg danes kupuje manj in da bo jutri kupal še manj, menim, da s pravo ponudbo in s pravo kvaliteto lahko tudi tukaj uspejo. Vsekakor pa je naša perspektiva predvsem na evropskem trgu, kamor si že uspešno utirata pot program Kolpa-san in Kolpa-ker. Postopno na tem trgu povečujemo prisotnost tudi finalnih programov, pa tudi ostali tozdi se priključujejo tem tendencam. To je prav gotovo solidna osnova za prihodnost. Te naše realne možnosti bodo seveda ostale le pobožna želja, če bodo še naprej nadaljevali in ponavljali slabosti na področju kvalitete in na področju spoštovanja dobavnih rokov in izgubili bomo jutrišnje posle. Da do tega ne bi prišlo, je nujno potrebno potrditi vse vrste

organizacijskih oblik, ki morajo zagotoviti predvsem red in disciplino v vseh fazah poslovnega procesa: v nabavi, v proizvodnji in v prodaji ter obratno.

To, kar ste rekli na koncu zveni za naše razmere dokaj nenavadno. Novoles je sprejel tempo dela in načine organizacijskih razmerij, ki očitno ne zagotavljajo več zadostne učinkovitosti. K temu je treba dodati še ugotovitev, da je še precej vodstvenega kadra, ki je izšel iz oblik proizvodnje, ki je bila še na pol obrtniška. Ali menite, da je mogoče s tako miselnostjo uspeti v moderni industriji, ki jo mora osvojiti tudi Novoles, če hoče uspeti?

Nesporno je, da imamo v Novolesu visok delež kadrov, ki so vodili Novoles že od njegove ustanovitve naprej. Metode dela, ki so jih ti kadri uporabljali tedaj, so sedaj presežene. Ugotavljam, da nam zelo manjka predvsem tistih kadrov, ki obvladujejo moderne organizacijske metode, ki obvladujejo delo na računalniški tehniki. Situacija, pa ne samo naša, je pač taka, da so nekdanje metode dela preživele in treba je iti v korak s časom. Ne obtožujem ljudi, v svojem življenju so v Novolesu koristno delovali, ugotoviti pa je le treba, da bomo korak s časom lovili na lastni iniciativi

in ne na preganjanju. Predvsem v lesnem delu Novolesa imamo nadpovprečno velik delež kadrov, ki delujejo že več kot 10 let, nekateri celo od ustanovitve naprej. Do teh kadrov čutim vse spoštovanje, ker so v svojem času odigrali izjemno pozitivno vlogo. Vendar, kot sem že rekel, gre razvoj naprej in računalniško podprta proizvodnja je zahteva časa. Metode dela, ki so računalniško podprte zagotavljajo predvsem umirjen ritem proizvodnje, boljše kvaliteto in s tem tudi večje zadovoljstvo delavcev, ker ti čutijo, da je proizvodnja solidno organizirana in da prihajajo na delo zato, da svoj čas v celoti namenijo koristnemu delu. Stremeti bomo morali k hitrejši kadrovski prenovi, tako da bomo sočasno na človeški način reševali vprašanja kadrov, ki iz razumljivih razlogov ne morejo več slediti času. To ne velja le za sfero proizvodnje, velja tudi za področje trženja in drugih dejavnosti, ki so nujne za nemoteno odvijanje poslovnih procesov. Želel bi poudariti tudi, da je čutiti, da sta stik in pretok informacij med vodstvom DO in delavci pogosto pretrgana, dostikrat tudi izkrivljena. To nam še dodatno otežuje položaj, ker se pri ljudeh ustvarja nerazpoloženje. V procesu sanacijskih postopkov bomo posebno pozornost posvetili delu z ljudmi in zagotavljanju neposrednih informacij o dejavnosti vodstva firme. V nobenem primeru pa ne odobravamo grobih, brutalnih nastopov organizatorjev proizvodnje napram delavcem! Edina prava pot zagotavljanja boljšega dela je strokovno utemeljena organizacija, nikakor pa ne grobo priganjanje!

Tov. Pavlič, ali ste pripravljeni vzpostaviti red in kontinuiran neposredni stik z delavci, o čemer ste ravno tudi govorili?

Da, sem, in tudi smatram, da je to primerno. Vrata glavnega direktorja so za vsako pozitivno pobudo, idejo ali predlog iz katere koli sredine odprta.

A. Štrbenc

Novi razstveni prostor v TKO Metlika

Analiza poškodb pri delu in boleznin

Primerjava statističnih podatkov med TOZD in DSSS za prvo polletje leta 1989 s polletjem nazaj je nekoliko problematična, ker so podatki evidentirani po TOZD in DSSS z novo obliko organiziranosti. To je tudi eden od razlogov, da je analiza izvedena v celoti ročno, v znani obliki in obsegu, ker je obstoječi računalniški program izdelan za statistično obdelavo teh podatkov na osnovi stare oblike organizacije TOZD in DSSS.

Poškodb pri delu, na poti na delo in iz dela v polletju 1989. leta je bilo 105, oz. 3,6 % na zaposlene delavce v NOVOLES-u. Ta podatek je nekoliko ugodnejši od lanskega istega obdobja, ko je bilo evidentiranih 123 poškodb in v odstotkih 4,2 %. Večina poškodb je bila lažjega značaja, težje pa so se pripetile, in sicer po ena na Obratu stolov II Dvor, Obratu miz Krško in na Obratu priprave surovin Straža. Resnost poškodb je 22 dni na eno poškodbo in je za dan manjša od lanske.

V tabeli št. 17 navajamo dva nova podatka, t.j. stopnja resnosti in stopnja pogostosti, ki ju bomo odslej stalno spremljali in izračunavali po formuli:

- stopnja resnosti: izpadli delovni dnevi na opravljene delovne ure (na 1.000.000 ur),
- stopnja pogostosti: število poškodb pri delu na opravljene delovne ure (na 1.000.000 ur).

Za oceno stopnje »resnosti« in »pogostosti« pa bomo uporabili že ustaljeno primerjalno tabelo:

Ocena	Resnost	Pogostost
prav dobro	do 500	do 20
dobro	500–1000	20–60
slabo	1000–2000	60–100
zelo slabo	nad 2000	nad 100

Sedanji stopnji resnosti (847) in pogostosti (38) sta dokaj ugodni, vendar pa žal še vedno nad republiškim povprečjem panoge dejavnosti. Stopnja resnosti je največja na Obratu stolov II. Dvor (1886), Obratu struženih in kopiranih elementov Kostanjevica (1619) in na Obratu stolov I. Straža (1605). Ob upoštevanju razmer in izvajanja ukrepov varstva pri delu na teh obratih navedeni podatki ne presenečajo, kakor tudi ne najnižja stopnja resnosti, ki je na TOZD TKO Metlika.

Največkrat so se delavci poškodovali na ročnih delih (31 primerov), na krožnih in tračnih žagah (22 primerov) in transportu (12 primerov). Razlogi za nastanek teh poškodb so v največji meri zaradi nepravilnega izvajanja delovnih postopkov, neuporabe varnostnih naprav in osebnih zaščitnih sredstev in slabe poučenosti delavcev o načinu dela, nevarnostih in ukrepih za preprečevanje teh nevarnosti.

Največ poškodb je bilo na prstih rok (40), gledano po mesecih pa se je število poškodb manjšalo in sicer od januarja (22 primerov) do junija (10 primerov). Ponedeljki so v NOVOLES-u najbolj črni dnevi in daleč prednjačijo po številu poškodb (32). Te poškodbe po vsej verjetnosti niso vse iz naslova dela. Utemeljeno sumimo, da so nekatere prenešene iz dela prostih dni na ponedeljek, oziroma na prve dneve v delovnem tednu, zato je potrebno ob vsaki prijavi poškodbe s strani delavca takoj obvestiti službo za varstvo pri delu, oziroma je potrebno vsako prijavljeno poškodbo raziskati (tisti, ki prijavo na ER-8 podpiše).

Izostanki z dela zaradi bolezni, poškodb pri delu, nege družinskega člana in porodniškega dopusta, so v tem polletju na nivoju lanskega polletja. Skupaj izgubljenih je bilo 37280 dni, ali stalno je bilo doma 270 delavcev. Večje je število dni bolovanj do 30 dni in zaradi nege družinskega člana, manjše pa nad 30 dni bolovanj in zaradi porodniškega dopusta (tabela št. 8).

Podobno kot pri poškodbah smo tudi pri bolezninah nad republiškim povprečjem. Za doseg boljšega stanja na tem področju je premalo dobro organizirano zdravstveno varstvo, oziroma zdravstvena preventiva za katero lahko trdimo, da jo NOVOLES ima, ampak je potrebno veliko bolj intenzivno delati na zagotavljanju zdravih, ekonomsko in ekološko urejenih delovnih mest. Ekološko zelo problematične so razmere v vseh proizvodnih prostorih Obrata Veliki Podlog, v brusilnici in briketirnici Obrata v Kostanjevici, kemijskem oddelku TOZD POLIMERI Trebnje, strojnem oddelku Obrata Stoli II – Dvor itd. Odstotek odsotnosti zaradi bolniškega staleža računani na delovne dni je najvišji na Obratu stolov I. Straža (15,5 %), sledijo pa: Obrat stolov II. Dvor (14,7 %), Obrat ploskovnih elementov, Račje selo (12,6 %), Obrat masivnega pohištva, Straža (11,2 %), Obrat miz, Krško (11,0 %).

V prvi polovici leta 1989 sta bili organizirani 2 skupini preventivne zdravstvene rekreacije v Bohinjski Bistrici. To obliko preventivnega zdravljenja imamo v naši DO že 3 leta, delavci so jo sprejeli in se

SKUPNO ŠTEVILO VSEH BOLEZENSKIH IZOSTANKOV V PRVEM POLLETJU 1989

TOZD OBRAT	Št. zapos.	Do 30 dni		Nad 30 dni		Nega			Porod. dopust			SKUPAJ IZOSTANKI				
		%	‰	%	‰	%	‰	‰	%	‰	‰	%	‰	‰		
TVP	263	1289	3,6	2,7	734	2,0	1,5	309	0,8	0,6	749	2,1	1,6	3081	8,5	6,4
ZAGA	353	1738	3,6	2,7	661	1,4	1,0	988	2,0	1,5	1143	2,3	1,8	4530	9,3	7,0
TPI	83	549	4,8	3,6	134	1,2	0,9	125	1,1	0,8	137	1,2	0,9	945	8,3	6,2
IFS	123	538	3,2	2,4	325	1,9	1,4	93	0,5	0,4	23	0,1	0,1	979	5,7	4,3
SD	12	-	-	-	22	1,3	1,0	3	0,2	0,1	-	-	-	25	1,5	1,1
TOZD PPL	834	4114	3,5	2,7	1876	1,6	1,2	1518	1,4	1,0	2052	1,8	1,4	9560	8,3	6,3
BOR	125	893	5,2	3,9	122	0,7	0,5	183	1,1	0,8	702	4,1	3,1	1900	11,0	8,3
TPE	99	748	5,5	4,2	209	1,5	1,2	122	0,9	0,7	642	4,7	3,6	1721	12,6	9,6
ILP	263	2145	5,9	4,5	1157	3,2	2,4	1075	3,0	2,2	1255	3,5	2,6	5642	15,5	11,8
TCP	252	1412	4,1	3,1	1368	3,9	3,0	591	1,7	1,3	534	1,5	1,2	3905	11,2	8,6
TPP	109	571	3,8	2,8	359	2,4	1,8	157	1,0	0,8	337	2,2	1,7	1424	9,5	7,2
LIPA	126	734	4,2	3,2	464	2,7	2,0	36	0,2	0,2	620	3,6	2,7	1854	10,6	8,1
TC	122	1116	6,0	5,0	446	2,6	2,0	169	1,2	0,8	723	4,3	3,2	2454	14,7	11,0
SALON	16	84	3,8	2,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84	3,8	2,9
SD	17	101	4,3	3,3	-	-	-	6	0,3	0,2	-	-	-	107	4,6	3,5
TOZD FPL	1129	7804	5,0	3,8	4135	2,7	2,0	2339	1,5	1,1	4813	3,1	2,3	19091	12,3	9,3
SIGMAT	164	875	3,9	2,9	242	1,1	0,8	110	0,5	0,4	436	1,9	1,5	1663	7,3	5,6
TAP	133	735	4,0	3,0	176	0,9	0,7	54	0,3	0,2	134	0,7	0,5	1099	6,0	4,5
TKO	220	966	3,2	2,4	438	1,4	1,1	59	0,2	0,1	556	1,8	1,4	2019	6,6	5,0
DSSS	408	1462	2,6	1,9	625	1,1	0,8	718	1,3	1,0	1043	1,8	1,4	3848	6,8	5,2
NOVOLES	2888	15956	4,0	3,0	7492	1,9	1,4	4798	1,2	0,9	9034	2,3	1,7	37280	9,4	7,1

% na delovne dni (138)
‰ na koledarske dni (182)

Boleznine do 30 dni

LETOURBAJ (MESCI)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	SKUPAJ
TVF	256	338	238	119	141	197	1289
ZAGD	154	338	280	346	357	263	1736
IT	105	95	62	122	121	44	549
TOZ	68	99	118	128	68	57	538
SK	-	-	-	-	-	-	-
TOZD PFL	583	870	698	715	687	561	4114
B. a	125	210	134	173	182	157	881
TOZ	45	161	174	121	143	75	719
TOZP	404	402	392	270	263	243	2345
TOZV	179	199	271	170	234	159	1412
TOZVI	134	144	85	54	85	34	571
TOZVII	11	164	101	101	124	152	734
TOZVIII	194	221	231	217	102	158	1335
TOZIX	-	17	52	6	-	4	79
TOZX	-	39	28	27	-	10	103
TOZD PFL	1222	1667	1465	1183	1150	1157	7804
SIOPMAI	174	133	148	113	143	164	875
TAP	148	139	126	81	123	118	735
TKO	201	243	167	114	124	117	966
DSSS	236	281	374	192	169	210	1462
NOVOLES	2564	3333	2978	2358	2396	2327	15956

seznanili z novim načinom zdravljenja. O uspehu še ne moremo govoriti, kajti enkratno zdravljenje ne more dati vidnih rezultatov. Spremembe bi bile opazne, če bi imeli delavci na ogroženih mestih možnost vsaj enkrat letno se udeležiti rekreacije.

V precejšnjem upadanju je pošiljanje delavcev na kopaljško zdravljenje v termalne toplice. Če pogledamo nekaj let nazaj vidimo, da so bile te številke tromestne. Samo 10 delavcev se je letos udeležilo preventivne zdravstvene rekreacije v Šmarjeških Toplicah na pobudo Občinskega sindikata in s 50 % sofinanciranjem in 20 delavcev v organizaciji NOVOLES-a. Ker so delavci posebno v sedanjem času zelo obremenjeni z delom in se od njih resnično veliko zahteva in pričakuje

je nujno, da jim zagotovimo večjo možnost preventivnega zdravljenja.

Analiza poškodb in zdravstvenih okvar je bila letos že obravnavana na kolegiju generalnega direktorja, kjer je odločeno, da se posamezna problematika za izboljšanje stanja in izvajanja varstva pri delu in zdravstvenega varstva, obravnava in rešuje na kolegijih TOZD s poudarkom, da se poostri delovna disciplina in predvsem disciplina izvajanja ukrepov varstva pri delu ter odgovornost vodilnih delavcev posebno v primerih nastanka hujših poškodb in zdravstvenih okvar delavcev pri delu.

Vodja službe varstva pri delu:
Rudi Ivančič, varn. ing.

Strokovna knjižnica Novoles

V delovni organizaciji Novoles deluje v okviru Razvojno raziskovalnega centra po veljavnih predpisih in standardih v knjižničarstvu. Vse gradivo se ureja po AIK, ASK in UDK katalogih. V strokovni knjižnici so na voljo uporabnikom:

1. Knjižno gradivo

2. Informacije

- znanstvene in tehnične
- poslovne in tržne
- zaščita industrijskega lastništva
- o standardih
- o novostih na knjižnem trgu in v strokovni knjižnici

3. Periodika (revije in časopisi)

TUJA:

1. BYTE
2. CHIP
3. COMPUTERWORLD
4. CHEMICAL ENGINEERING
5. DATAMATION
6. DIE KALTE – UND KLIMATECHNIK
7. DESIGN FROM SCANDINAVIA
8. ELEKTRONIK
9. THE ECONOMIST
10. FURNITURE TODAY
11. HARVARD BUSINESS REVIEW
12. HOLZ – UND MOBELINDUSTRIE
13. HOLZ – ZENTRALBLATT
14. INTERNI
15. INDUSTRIAL AND PRODUCTION ENGINEERING
16. INTERNATIONAL BUSINESS WEEK
17. JOURNAL OF COATINGS TECHNOLOGY
18. KUNSTSTOFFE GERMAN PLASTICS

19. MODERN PLASTICS INTERNATIONAL

20. RAPRA ABSTRACTS

21. SANITAR – HEIZUNGS – UND KLIMATECHNIK

22. SPECIALITY CHEMICALS

23. WARME TECHNIK

24. EUROPEAN PLASTICS NEWS

25. REIFENLÄUSER

26. ELV

27. RÖHM SPECTRUM

DOMAČA:

Drvarski glasnik, Drvna industrija, Gospodarski vestnik, Ekos-drvo, Namještaj, Investicije, Kemijska industrija, Les, Kemija v industriji, Moj mikro, Nova proizvodnja, Naše gospodarstvo, Naš dom, Obvestila – JUS informacije, Obvestila – zavod SRS za mednarodno, znanstveno, tehnično, prosvetno in kulturno sodelovanje, Procesna tehnika, Polmeri, Priručnik za obračun kamata, Revija za razvoj, Revija rada, Raziskovalec, Strojni vestnik, Voda in sanitarna tehnika, Življenje in tehnika, Evropski poslovni vodič 1989.

Zaradi uspešnega delovanja SK in zadovoljevanja strokovnih potreb uporabnikov bomo uvedli v poslovanje SK nekaj novosti:

- Nastavitev kataloga kroženja periodike. Prosimo vse uporabnike, da svoje potrebe dostavijo SK.
- Uvedbo prospektoteke. Prosimo imetnike prospektnega materiala, da nam ga dostavijo.
- Nastavitev kataloga biografskih in bibliografskih podatkov o raziskovalcih. Prosimo zainteresirane, da navedene podatke dostavijo v SK.
- Medknjižnična izposoja z drugimi strokovnimi knjižnicami (za knjižno gradivo, ki ni v naši SK).
- Nabava knjižnega gradiva in periodike se odvija preko SK in ne po posameznih službah, kot doslej.
- Mesečno obveščanje uporabnikov preko glasila Novoles o knjižnih novostih v SK.

Poleg navedenih uslug, strokovna knjižnica nudi tudi prevajalske usluge iz angleškega, italijanskega in francoskega jezika.

DELOVNI ČAS SK je od 6. do 14. ure.

STROKOVNA KNJIŽNICA NOVOLES

Kaj se dogaja v Metliki

Pogovor s Petrom Drenikom, direktorjem programa Kolpa v Metliki in Radatoviču

V svoji komaj nekaj več kot 10-letni zgodovini je ta mladi TOZD ponovno slavil nov, pomemben dosežek. V petek, prvega septembra, so odprli v prostorih nekdanjega SCT-ja lep razstavní salon, namenjen Kolpa programu. Letos se je namreč uresničila dolgoletna želja, da TOZD TKO pridobi sedanje prostore in tako zaokroži svoj življenjski prostor. Podjetje SCT se je namreč končno odločilo, da te prostore odstopi Novolesu. Komaj je bila predaja izvedena, že je bila, takorekoč skorajda čez noč, največja zgradba obnovljena za potrebe razstavnega prostora in za laboratorije, ki so bili tozdu prav tako zelo potrebni. Na dan otvoritve je bila tudi skromna, a nadvse prisrčna slovesnost, ki so jo popestrili skupina »Moped show« in studio D. Pojavili so se že tudi prvi kupci, kar je že ob samem začetku nakazalo, da bo novi salon opravičil pričakovanja. Otvoritev novega salona priča hkrati tudi o tem, da se ta naš tozd, ki se nahaja na robu Slovenije vztrajno in nenehno razvija. O razvojni poti tozda TKO in o njegovih sedanjih dosežkih homo razbrali v pogovoru z njegovim direktorjem tov. Petrom Drenikom. Tov. Drenika skorajda ni potrebno posebej predstavljati, saj je opravljal vrsto odgovornih dolžnosti skoraj po celem Novolesu. Svojo zaposlitev je začel že v nekdanji Tovarni igrač v Novem mestu. S preselitvijo te tovarne v Stražo, iz česar se je rodil sedanji TDP, je tudi Peter prišel v Stražo. Izjemna pridnost, strokovnost, volja do dela in osebnostne poteze so vplivale na to, da Peter ni ostal odgovornim ljudem neopažen. Že leta 1973-74 je bil postavljen na prvo zelo zahtevno preizkušnjo: rešiti je moral propadlo splošno mizarstvo na Dvoru, ki se je tedaj pripojilo k Novolesu. Čeprav nekoliko nenavadno zveni, velja za Petra, da je svojo direktorsko pot začel v blatu! Mizarsko delavnico na Dvoru, ki jo je pripojil Novoles, je ravno tedaj zalila narasla reka Krka in nanesa velike količine blata v proizvodne prostore. Zasukati je bilo treba rokave, prijeti za kramp in lopato ter najprej očistiti prostore. Petrova pot se je od tedaj zaradi že omenjenih odlik začela uspešno razvijati. Začetne težave na Dvoru so bile premagane in kmalu je nastala na Dvoru solidna tovarna, ki je proizvajala programe za ameriški trg. Leta 1978 se je v porodnih krčih nahajala proizvodnja kopalniške opreme iz akrila v Metliki. Čas in proizvodnja sta zahtevala človeka ravno takih odlik, kot jih ima Peter in tako je moral Peter hočeš nočeš poprijeti ponovno na začetku. Da je bila takratna izbira pravilna in Petrova pot uspešna, pričajo sedanji rezultati, ki nikakor niso majhni. Tovarna kopalniške opreme je iz takratnih hudih začetnih težav pod njegovo taktiko zrasla v pravega silaka, katerega programe pozna domači in tuji trg.

Tov. Drenik, danes je za vaš tozd prijeten praznik. Odprli ste nov salon, v katerem lahko na enem mestu razstavite asortiman svojih izdelkov. Vaš program je izjemno lep in kakovosten. Opišite nam razvojno pot te tovarne, ki je uspeła zagotoviti te lepe proizvode.

Osnovni koncept naše proizvodnje je bila finalizacija akrilnih plošč, ki jih proizvaja novolesov tozd TAP (Polimeri) v Trebnjem. V Evropi je bila tedaj to mlajša veja tehnologije, ki je uporabljala akril za predelavo v kopalniške elemente. Najprej je začela s to proizvodnjo Velika Britanija, od tod se je začela hitro širiti po Evropi. Mi smo še pravi čas ujeli ta vlak in kot kažejo podatki, smo se prav odločili. Uporaba litoželeznih kadi namreč upada, uporaba akrilnih kopalnih kadi pa hitro narašča. Razvoj kopalnice kot bivalnega prostora se je v Novolesu v teh 10 letih dosti intenzivno in hitro razvijal. Trenutno razpolagamo z 22 modeli kopalnih kadi v cca 20-tih barvah, tako da lahko zadovoljimo okus in potrebo vsakega potrošnika.

Svoje izdelke ste začeli prodajati najprej na domačem trgu. Osvojiti tak program, ki povrhu še izstopa iz

novolesove lesne tradicije, ni bila lahka naloga. Očitno pa vam je ob močnem prizadevanju uspelo zagotoviti tak nivo kvalitete, da ste se lahko pojavili tudi na tujem, zahtevnem trgu?

Lani smo spoznali, da smo prišli s programskim razvojem tako daleč, da smo si upali pokukati tudi na tuji trg. Zavedali smo se namreč, da domači trg ni zadostno merilo naše uspešnosti, to nam lahko omogoča le tuji trg s svetovnimi zahtevami in ceno, predvsem trg Zahodne Evrope. Tako smo lani začeli s prodajo v Zahodni Evropi.

Prodor na ta trg ni lahek, ob hudi konkurenci smo morali hitro in učinkovito odpravljati nekatere pomanjkljivosti naših izdelkov in si zagotoviti mesto na trgu. V največji meri smo uspeli odpraviti najbolj vidna odstopanja. Seveda smo morali vseeno plačati vstopnico na te trge, imeli smo pač nekaj reklamacij. Trenutno so naši prvi kupci Nizozemska, Avstrija in ZRN. Namen imamo ta tržišča v l. 1990 še razširiti, kajti naš cilj je, da dosežemo 40 % prodajo kopalnih kadi na tujih trgih. Kar se tiče kvalitete izvoznih artiklov ali tistih za domači trg, ni razlike. Razlike, v koli-

kor do njih pride, so le v barvah, ker ima Zahodna Evropa standardizirane in usklajene barve z barvami keramične industrije. Ta barvna ponudba je na razpolago tudi domačemu kupcu. K uspehu izvoza pripomore tudi doseganje dohodka na izvoznem programu, ki ne zaostaja za dohodkom, ustvarjenim na domačem trgu, za katerega je značilna velika inflacija in nihanja. Ker je kupna moč domačega kupca iz dneva v dan slabša in to še posebej na potrošnji trajnejših potrošnih dobrin, med katere spada tudi kopalnica, je povečevanje našega izvoza eksistenčnega pomena.

Novi razstavní prostor v Metliki od zunaj

Kaj boste naredili, da boste izvozno čimbolj uspešni?

Čeprav smo šele eno leto izvozno usmerjeni, beležimo na področju prodaje kopalnih kadi stalen porast. To je za nas ohrabrujoče, vendar to še ni dovolj. Pridobiti bomo morali še nove kupce in v tržnem komuniciranju še agresivneje nastopiti. Močneje se bomo angažirali predvsem na specialnih sejmiših v tujini. Smatram, da imamo na tem področju dobre kadre v prodaji, ki bodo gotovo sposobni uresničiti naše zahteve in pričakovanja.

Tovarna je začela obratovati s 17 zaposlenimi, sedaj po desetih letih pa zaposluje že 220 delavcev. To pomeni za razmeroma kratko obdobje veliko povečanje. Kaj je vplivalo na tako intenzivno rast tovarne?

Naš program, ki je bil na jugoslovanskem trgu kaj hitro sprejet, je omogočal, da smo se tudi prostorsko širili in povečevali proizvodne zmogljivosti.

To je omogočalo tudi intenzivno zaposlovanje. V razmeroma kratkem

času smo zgradili skladišča gotovih izdelkov s površino 3.000 m². Letos smo dobili še SCT-jeve površine in njihove delavce. Največja pridobitev v tem času pa je bila nova Tovarna kerakrila v Radatovičih.

Obrat v Radatovičih je gotovo pomembna pridobitev. Kako je ta obrat pravzaprav nastal?

Leta 1983 smo sprejeli odločitev, da gremo v nov program, v proizvodnjo kuhinjskih pomivalnih korit iz povsem novega materiala. Tedaj so bile končane kemijske analize pod vodstvom Andreja Kosca, ki so pripeljale do novega zelo uporabnega materiala, ki smo ga v Novolesu poimenovali »kerakril«. Ta material je s svojimi substančnimi odlikami zelo primeren za kuhinjsko opremo. Iz tega se je rodila ideja o proizvodnji kuhinjskih korit. Že leta 1984 je bila tovarna zgrajena in proizvodnja je stekla. Tako je nastala nova tovarna proizvodnje kuhinjskih korit z imenom Kolpa-ker. V tistem času je bila to dokaj revolucionarna in drzna odločitev. Takrat so bili v Evropi le 4 proizvajalci takih korit. S polnim angažiranjem razvojne službe v DO in naših strokovnih sodelavcev se je program izredno hitro uveljavil. Danes, po 5 letih, že 70 % programa izvažamo izključno na konvertibilni trg. Normalno je, da tudi ta program

doživlja izboljšave na kvaliteti in se širi v ponudbi. V začetku smo proizvajali le 2 modela, danes pa 9 modelov v široki barvni paleti. Ta trenutek je obrat v rekonstrukciji, ki nam mora prinesiti povečanje kapacitet iz 30.000 komadov letno na 70.000 komadov letno. Z rekonstrukcijo bomo inštalirali tudi avtomatično krmiljenje delovnega procesa preko računalnika, kar nam bo omogočilo velike prihranke energije, zmanjševanje izmeta in izboljšanje kvalitete.

Rekonstrukcijo bomo končali konec oktobra letošnjega leta.

Konec lanskega leta se je k TKO priključil SCT-jev obrat. S tem se je TKO prostorsko zaokrožil in proizvodno dopolnil. Rekl bi lahko, da ima TKO sedaj svoj prostor pod soncem. Katere so glavne pridobitve priključitve?

Ta priključitev je bila davna želja tega tozda, kajti omogočila bi prostorsko zaokrožitev in s tem ustvarila večje možnosti razvoja.

Ta želja izvira že od tistega, ko je tozđ TKO v Metliki nastal. Vendar so bili vsi dosedajni dogovori s predstavniki DPS in z lastnikom neuspešni. Šele težka gospodarska situacija SCT-jevega obrata je pripeljala do tega, da smo ta obrat z zemljiščem vred priključili k Novolesu. S tem smo si, kot sem že rekel, ustvarili boljše možnosti za nadaljnji razvoj.

Ste priključili le objekte in zemljišča? Kaj se je zgodilo z delavci tega obrata?

Poleg prej povedanega so prišli v last Novolesa vsa osnovna sredstva in 37 delavcev, kolikor jih je bilo zaposlenih tedaj na tem obratu. Čeprav smo bili tudi mi v dokaj težkih razmerah, tem delavcem nismo zaprli vrat zaposlitve. Sprejeli smo jih medse in moram reči, da so to dobri delavci, ki so se hitro preusmerili iz kovinsko predelovalne industrije v kemijsko proizvodnjo kopalnih kadi.

Novo pridobljene objekte ste znali hitro usposobiti v uporabne namene. O tem najbolje priča ta novi razstavni prostor, ki izgleda zelo elegantno. Gotovo je tozdu v okras in služi njegovemu in Novolesovemu image-u, predvsem je pomembna njegova prodajna funkcija. Kakšen je tvoj komentar o tem?

Oceno o lepoti in funkcionalnosti salona prepuščam nepristranskemu opazovalcu. Celovita predstavitev našega programa na enem mestu pa je bila naša davna želja, v zadnjem času pa že nujna potreba. Ko smo te prostore pridobili, smo nemudoma pristopili k uredničenju te želje. Prostore smo začeli preusmerjati v lastni režiji z domačimi izvajalci in uspeli smo v razmeroma kratkem času. Sedaj si lahko tuji ali domači kupec na enem mestu ogleda celoten program TKO-ja, oz. naših izdelkov. Ti so tukaj primerno razstavljeni in ustrezno aranžirani. Da pa ne bi bil razstavni prostor le enostransko izkoriščen, smo se odločili, da bo ob enem tudi prodajni prostor. Tu tržimo predvsem izdelke z napako, lahko organiziramo prodajne akcije in seveda prodajamo normalno blago naših programov.

Osebnostno smatram, da je naš program s tem dobro predstavljen. Poudariti moram, da so se naši izvajalci in oblikovalci dobro potrudili!

Peter Drenik v prijetni družbi

Rad pohvališ prizadevanje svojih sodelavcev, zanima nas še, kakšno je tvoje mnenje o TKO-jevih delavcih. V tem okolju, iz katerega izhajajo v pretežni večini vaši delavci, ni kdove kake industrijske tradicije?

Začetki niso bili niti najmanj lahki. Nepoznana nam je bila tehnologija proizvodnje, licenc pa nismo hoteli kupovati. Zato sta tako program kot tudi tehnologija nastajala samorastniško. Ogledevali smo se po tujih vzorih, vendar smo delovali izvirno. Smatram in trdim, da so se strokovni delavci kot tudi delavci v proizvodnji hitro prilagajali zahtevam proizvodnje in se maksimalno angažirali pri delu. Mislim, da rezultati najbolje pričajo o tem.

Svojo pot na odgovornih nalogah si začel že zgodaj. V vsej svoji direktorski zgodovini nisi poznal porazov. Tako rekoč iz nič si postavil na noge dva tozda, bil pa si nekaj časa tudi član najvišjega vodstva DO. Na kakšen način uspeš vzdrževati tako uspešno pot?

Nalog, ki sem jih dobil v reševanje, sem se vedno lotil z največjo resnostjo. Nalogo razvoja programa Kolpa, sem se poleg resnosti lotil tudi z veseljem. Če se pri nekem delu trudiš in vidiš, da tvoja prizadevanja obrodijo sadove, dobiš voljo, da storiš še več. Mislim pa, da bi bil moj trud neuspešen, če ne bi imel okrog sebe vrsto dobrih sodelavcev. Tudi oni so se z našim programom identificirali in z

in ga v kemijski smeri nadalje razvijati. Toda brez povečanja kadrov in znanja tega ne bomo dosegli. Zato si prizadevamo pridobiti predvsem mlajše šolane kadre iz vseh področij. Osebnostno mislim, da še nisem dosegel meje sposobnosti, čeprav je morda tudi ta čas že blizu. K programu lahko še veliko pripomorem. Časi pa sedaj niso lahki niti v Novolesu niti v širši družbi.

Potrebni bodo izredni naporji za prebroditev krize, v katero smo zapadli. V času mojega dela v Novolesu smo krize že imeli, mogoče ne tako hudih, in menim, da je vsaka kriza rešljiva. Moje pravilo je, da vsak posel opravljajo ljudje. Osebnostno si želim najprej, da bi mi služilo predvsem zdravje, na drugem mestu si želim, da bi krizo v ožji in širši družbi čimprej premagali in obvladali, tako da vendar enkrat zaživimo normalno, človeka vredno življenje. Ta kriza, v kateri smo, bo najverjetneje zahtevala boleče poteze, kajti ekonomija je hladna in ne pozna usmiljenja. Sam sem »star« Novolesovec in mi ni vse-

njim živijo. Uspešno je lahko le tisto delo, ki je usmerjeno v neko vizijo. Naša vizija je pohod v Evropo in stalna bogatitev programa. Program moramo še dopolniti, predvsem z novimi materiali, ki nastajajo v svetu

Nastop moped showa

Tovarna kuhinjskih korit v Radatoviču

eno, kako danes naša firma stoji. Prepričan sem, da je tudi ta situacija rešljiva, vendar nikakor ne brez maksimalnega zalaganja vseh.

Bela krajina je čisto nov svet, svojevrsten po ljudeh kot tudi po navadah. Kako si se znašel v novem okolju?

Brezrezervno lahko rečem, da me je okolje, v katerega sem prišel, zelo dobro sprejelo. Belokranjci so izredni ljudje, so dobri tovariši, prijatelji in dobri delavci. Brez takih zvestih ljudi naš program ne bi tako dobro shodil, kot je. Sprva me je sicer motila vožnja čez Gorjance in precejšnja oddaljenost, vendar, ko človek v delu vidi zadovoljstvo in uspeh, so tudi take stvari zanemarljive. Priznam, rad sem tukaj med Belokranjci in upam, da bomo tudi v prihodnosti dobro sodelovali!

A. Šterbenc

Iz življenja v obratu Radatovič

Marija Forca,
kontrolor v skladišču

»V Novolesu, obrat Radatovič, sem zaposlena dve leti. Prej sem delala različna dela skoraj po celi Hrvaški in delno Sloveniji. Čeprav imajo doma starši kmetijo, ni bilo dovolj kruha za vse. Zemlja v Pilatovcih, kjer sem doma, je preskopa in morala sem po svetu. Ko je Novoles odprl ta obrat v Radatovičih, se je marsikdo vrnil, ker je dobil tukaj zaposlitev. V našem obratu se počutim dobro. Delo je dokaj zanimivo in tudi plača je za naše razmere kar zadovoljiva. V obratu smo večinoma domači ljudje in dobro se razumemo med seboj. Tudi vodstvo in družbeni standard so dobri. Moja največja želja je, da bi šlo našemu obratu, ki je v teh krajih prinesel pravi preporod, še naprej tako dobro kot sedaj. Moji starši so srečni, da sem se vrnila domov in mislim, da je v marsikateri hiši tako. Če tega obrata ne bi bilo, kdo ve kje bi bila sedaj!«

Janko Rajkovič,

krmilec polimerizacije

»V tem obratu sem zaposlen od samega začetka. Prej sem bil zaposlen v Novolesovem obratu TPP (Opremales) v Gotni vasi, tako da sem že kar star Novolesovec. Zelo sem zadovoljen, da smo dobili tukaj ta obrat. Doma sem iz vasi Doljane, ki je od vseh prometnic zelo oddaljena. Ko sem delal v TPP-ju, sem moral

vstajati ob 3.30 uri in pešačiti 6 km daleč do avtobusne postaje. To je bil velik napor, sedaj pa imam zaposlitev blizu. Škoda, da ta obrat ni prišel 10 let prej, več mladih bi ostalo doma. Sedaj so naše vasi precej izpraznjene, mladi so šli po svetu. V obratu se dobro razumemo, odnosi so na vseh nivojih dobri. Skorajda nimam nobenih pripomb. Tudi z delom sem zadovoljen. Za Novoles smatram, da je dobra firma, le izgube o katerih slišimo, da nastajajo na lesnem delu, nas begajo. Mi tukaj delamo v treh izmenah, kar je sicer naporno, vendar smo veseli, da je tako, ker to pomeni, da naš posel teče. In dokler je tako, se ni bati, da bi izgubili delovno mesto. Moja želja je, da bi bilo še naprej tako!«

Franč Ramuta

»Doma sem sicer iz Bojanje vasi, vendar že pet let delam v Radatovičih. Z mano je pravzaprav tako, kjer me rabijo tam delam. Tako sem večasih v TKO v Metliki, najpogosteje pa tu v Radatovičih. Tukaj sem zadovoljen, dela imamo veliko. Včeraj na primer sem delal od 6. do 14. ure in nato zopet od 22. ure do danes do 14. ure. Kot vidite je to kar naporen »šiht«. Ne pritožujem se, vesel sem, da lahko toliko

Franč Ramuta (na levi)

iz popoldanskega programa

iz popoldanskega programa

Intervju za studio D

vzdržim. Mislim, da je treba tudi za firmo kaj žrtvovati in čeprav imamo le redkokatero soboto prosto, smo vseeno zelo zadovoljni. Odnosi pri nas so na vseh nivojih dobri. Ko bi le še dolgo bilo tako!

Ob smrti najinega očeta Franca Puclja, se iskreno zahvaljujeva OOS DSSS in Žaga za podarjene vence, sodelavcem pa za denarno pomoč in izrečena sozolja.

Sinova:
France in Slavko

»TRIGLAV«

A veste, da je moje prejšnje vabilo na naslednjo planinsko turo doseglo svoj namen! Pridobili smo nove ljubitelje planin. To trdim zato, ker so obljubili da niso šli prvič, ne zadnjič, da se bodo še udeležili novih pohodov. To pa ne bo dovolj, zato bodo šli tudi sami še kam. Večina jih je priznala, da je bilo za prvič malo naporno ampak splačalo se je. Bolečine v mišicah na nogah in hrbtu so pozabljene. Da so morali dihati na polno, je pač normalno. Kondicija je le treba preje pridobiti.

Zdaj pa po vrsti. To je bil naš tradicionalni pohod. Pred pohodom smo določili smer: Start v Vratih—po Tomiškovi poti (severni del Triglava) na Kredarico—Vrh Triglava—Dolič—Triglavsko jezero—Planina Vogar—Stara Fužina pri Bohinju. Povdarili smo zahtevnost ture, saj je bil prvi dan določen za smer Vrata—Triglavsko jezero ali povedano drugače, 12 ur hoje. Kljub temu je bilo prijavnost tako, da smo 14 kandidatov morali odkloniti. Odpovedali smo pač tistim, ki so se prijavili zadnje dni. Ker se gre na tako turo v gore zgodaj zjutraj, smo uro odhoda postavili na 4.30. Tokrat je bilo 38 korajžnih. Ob 7.30, ko ste mnogi še spali, smo bili že v Vratih pri Aljaževem domu, oprtani za nahrbtniki in pripravljene za pot proti najvišjemu cilju, ki smo ga iz doline lepo videli.

Za prv del poti smo zbral drugo pot zaradi sigurnosti. Nismo šli po Tomiškovi poti zaradi snega ampak čez Prag. Prag s'm napisu z veliko začetnico zato, ker je to večji prag kot oni za v hišo. Tu je treba mal tud plezat navzgor, da prid'š na podest. Pol je pa zlo mal ravn'ga. Tist, ki so mel mal kondicije so tu že fajn lovili sapo. Tist, ki so kadil pa so spucal vse kanale in jim ni blo do kajenja vse do Kredarce. Ta smer je kar

zahtevna, saj gre zlo navpičen gor. Pogled navkol je ob 10. ur še lep in po drugih hrih vidno sneg, k'je padu prejšn tedn. Tud vrh Triglava se vid, drugač pa je oblačn in megla se začne dvigat.

Po dobrih treh urah vzpona se na previsu proti Kredarici privoščimo malo malice. Prične tudi rositi z neba. Za hec ni dosti časa. Še eno uro je do Kredarice po snegu. Najhitrejši so tam nekaj po enajsti, drugi — večja skupina do dvanajste ure, tretji pa malo pred eno uro. To je znak, koliko je imel kdo kondi-

cije. V domu na Kredarici je dren, saj zunaj rahlo dežuje in se vsi tiščijo notri. Pa še nekaj je. Pevski zbor Jutranjke ima kratek koncert narodnih pesmi. Čudovito jih je poslušati. Sledi posvet kaj narediti, saj je večji del poti še pred nami. Zaradi varnosti se odločimo, da na vrh Triglava ne gremo. Stene so spolzke in še megla se prikraide. Zdaj veste, zakaj sem v naslovu Triglav dal v narekovaj. Odločitev je, da gremo okoli do Planike, navzdol do Doliča in na Triglavsko jezero. Poti je še za 5–6 ur. Dogovorimo se, da se držimo v koloni, da v megli ne bi kdo zašel in krenemo. Tudi Milan, ki je imnel težave z bolečino v mišici na nogi se okorajži. Le Irma, ki je prišla v dom zadnja z vodnikom še lovi sapo, pa kaj jo ne bi, ko je šla v hribe takoj iz nočnega šihta.

Posebne razgleda ni, zato je korak še hitrejši. Zavedamo se tudi dolžine poti. To pa vpliva tudi na redkobesednost. Zgodi se, da tudi Boštjan med potjo kar malo sede zadremlje.

Ko prispemo do kočice pri Triglavskih jezerih se zares oddahnemo. Ko pogledam na uro je ravno 15 minut čes sedem. Zunaj je že mrak. V koči je zabavno. Srečamo znane obraze iz Trebnjega. K sreči smo imeli prenočišče rezervirano, tako da smo takoj stvari odložili v sobe

in se razkomotili. Večerjamo v kuhinji, saj je drugod vse zasedeno. Tudi Irma, ki pride eno uro za nami in nas vse prijetno preseneti. Enolončnica, in to res dobra, se kar prileže.

Noč mine brez razburjanj. Zjutraj je sonce in lep razgled okoli na jezera in vrhove. Vsak nekaj prigrizne, spi je in že je komanda zbor. Delijo se še suhe češplje in naročilo, da se ližejo počasi. Zakaj? Zato, da ugotoviš ali res lahko postane čez par ur sveža. Nihče ni tega ugotavljal. Smeh na ta račun, obrazi se še bolj razvedrijo in sproščeno krenemo proti Vogarju. Pot je lepša, saj gre po redkem gozdu, zelenja je dovolj, razgleda na hribe, ki smo jih prehodili onkraj Bohinjske doline pa tudi dovolj. Na planini Jezero je res jezero. Opisoval vam ga ne bom, saj ga lahko vidite vsako sredo, ko se prikazuje reklama za časopis Nedeljski dnevnik. Nekaj drugega se nam je tu zgodilo. Bilo je nekaj koz in ko smo prišli, so se kot domače pojavile ob mizah in z glavo kukale v nahrbtnike. Da so lačne, smo razumeli, ampak, da so udarile tudi po alkoholu, to pa še nisem videl. Ne vem, ali so se zaradi vinjenosti spravile tudi na rože na oknih kočice. Red smo morali narediti kar sami.

Še uro in pol hoje in že smo na Vogarju, kjer je osrednja letošnja planinska proslava. Obiskovalcev je veliko. Naš predsednik Stanovnik je imel krajši govor brez običajnih političnih izrazov in nas s tem ni obremenjeval. Pa kaj bi pravil, saj ste ga lahko gledali in poslušali na TV. Tudi za ples je bilo poskrbljeno. Od nas se ga ni nihče udeležil. Raje smo se predali toplemu soncu.

Še v dolino smo morali priti v eni uri. Uspelo nam je. Nihče se ni izgubil.

Domov je vožnja trajala malo dlje, saj je bil na Bledu zaključek svetovnega veslaškega prvenstva. Eno uro smo potrebovali za vožnjo skozi Bled. Da ni Boštjan podkupil policaja s svežo ubrano češpljo, bi trajala še malo dlje. Tako pa nas je na križišču spustil preje v kolono vozil. Smeha na ta račun je bilo dovolj. Ker smo se počasi pomikali je celo gostom v neki restavraciji ob jezeru ponujal slive, natakarkar pa mu je pivo prinesel kar na avtobus. Pa še recite, da so vsi natakarkari leni in nespособni za posel.

Zdaj nas čaka le še realizacija zadnjega izleta. Kam?

Odgovor: V NEZNANO. O tem pa kdaj drugič.

Bojan

Straška jesen

Letošnja že tretja straška jesen je potekala v izrednem vzdušju in ob zares lepem vremenu.

Za sam začetek so nas presenetili turisti iz ZDA, ki trenutno bivajo v Šmarjeških Toplicah. Narodne noše so jim pripravile posebno dobrodošlico: šilček domačega žganja in medeno srce. Za tem so se v povorke razvrstili kmečki vozovi s prikazom starih kmečkih opravil (peke kruha, pletenje košev, mletje pšenice, kuhanje žganja, klepanje kos, mletje grozdja itd.). Med njimi je bilo tudi sodobno vozilo — traktor s prikolico, na kateri je mlad kmet molzel kravo.

Po končani povorki so se na trgu pred pošto začele kmečke družabne tekmovalne igre med vami (lupljenje krompirja, prebiranje fižola, žaganje drv, skladanje drv v piramido, zvijanje volne in zabi-janje žeblicev). Najboljša ekipa je bila iz Dol. Straže, ki je prejela pokal.

Nato so se vsi gostje preselili za pošto na zabavišče. Za prijetno razpoloženje je poskrbel ansambel Vita Mužetiča iz Ljubljane. Ob strani tega prostora pa so bile pisane stojnice, na katerih so bili predvsem izdelki učencev iz OŠ J. Venturini iz Vavte vasi. Pri gospodinj-skem pouku so napekli veliko raznih sladkih specialitet, pri likovnem pouku pa so izdelali privlačne spominke. Posebno zanimiva je bila licitacija sadne torte, ki sta ju spekla Klemen in Sebastijan iz 6. b razreda in jo tudi sama zlicitirala.

Ves izkupiček iz Straške jeseni pa je namenjen dograditvi telovadnice pri osnovni šoli v Vavti vasi.

Učenci literarno-novinarskega krožka OŠ J. Venturini, Vavta vas

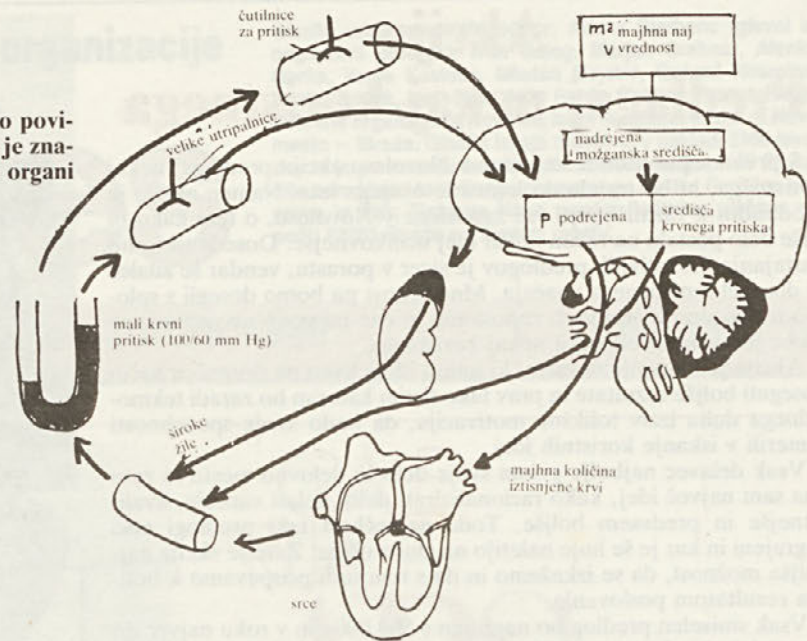

Nizek krvni pritisk

Če meri krvni pritisk v mirovanju več kot 150/90, govorimo o povišanem krvnem pritisku ali hipertenziji; vrednost 100/60 ml Hg je značilna za nizek krvni pritisk ali hipotonijo. Slika kaže, kako organi krvnega obtoka ta pritisk ustvarijo.

Riše in piše Ivan Balog

Obrazložitev osnutka SAS o inovacijski dejavnosti in zaščiti industrijske lastnine

V letu 1988 smo v DO Novoles pričeli ponovno oživljati množično inovativno dejavnost, kar se je že v letu 1989 začelo potrjevati z znatnim povečanjem števila inovativnih predlogov. Vendar pa z rezultati ne moremo biti zadovoljni, saj nam trenutni obseg inovacij še vedno ne daje statusa inovativne DO. Pri oceni stanja in dela na tem področju pa ugotavljamo, da je naš pravilnik dokaj zastarel in pomanjkljiv. Glavne pomanjkljivosti izhajajo iz dejstva, da obravnava samo en del industrijske lastnine, medtem ko vprašanje zaščite izbire in zaščite blagovnih znamk, vzorcev in modelov v celoti ni niti omenjeno. Prav tako je obstoječi pravilnik osredotočen predvsem na množično inventivno dejavnost, v celoti pa zanemarija za razvoj mnogo bolj pomembno področje organizirano inovacijsko dejavnost.

Končno pa je obstoječi pravilnik tudi dokaj nestimulativen, saj onemogoča, da avtorji dobijo ustrezen delež dobička, ki ga je njihova inovacija omogočila. Predlagani Sas o inovacijski dejavnosti in zaščiti industrijske lastnine vključuje v ustvarjalno inovativno delo; profesionalno razvojno raziskovalno delo množično inovacijsko dejavnost, ter inventivne rešitve s področja organizacije poslovanja. S tem je dana možnost dodatnega nagrajevanja oz. stimuliranja vseh subjektov v delovnem procesu, katerih inovativni pristop k reševanju nalog temelji na inovativnosti in nadpovprečnih rezultatih poslovanja ter nagrajevanja, kar jim dosedanji pravilnik ni omogočal.

Poleg že navedenih novosti predlagani Sas vsebuje kup racionalizacijskih novosti, ki bodo avtorjem in ostalim, ki delajo na zagotavljanju

njihovega nagrajevanja pripomogle k hitrejšemu reševanju zadev, kar bo med drugim posredno povečalo število inovacij.

Kot novost se v Sas predlaga ustanoviti nov organ imenovan ODBOR ZA INOVACIJSKO DEJAVNOST. Ta spremlja in vrednoti rezultate inovacijske dejavnosti in je neke vrste stalna komisija na nivoju DO.

Čisti prihranek, ki ga poznamo v dosedanji terminologiji smo zaradi novih ekonomskih razsežnosti inovacijske dejavnosti preimenovali v INOVACIJSKI DOBIČEK. Inovacijski dobiček izhaja iz prihrankov ali novo ustvarjenih vrednosti oz. dobičkov, kot nastale posledice inovacijskega predloga. Posebnost inovacijskega dobička je tudi v tem, da se ta celi, in sicer v poslovni sklad TOZD (50%), v sklad za pospeševanje inovacij (5%), vsem delavcem v TOZD kot poseben dodatek OD (25%), ter avtorjem inovacij (20%). Pri izplačilu denarnega nadomestila avtorjem odpadejo vsi faktorji, ki so po svoje zmanjševali višino nadomestila in zameglili preglednost in nazornost upravičenosti do nadome-

stila. Prav tako pa je predlagani procent izplačila nadomestila avtorjem bistveno višji brez regresivne lestvice, kar bo gotovo dodatna stimulacija za inovativno delo.

Kot najbolj radikalna novost pa je v predlaganem Sas možnost trajnega in ekskluzivnega odkupa materialnih pravic izhajajočih iz inovacijskega predloga. Ta novost omogoča avtorjem odprodajo inovacije za takojšno denarno nadomestilo in jim tako ni potrebno čakati na izračune letnih prihrankov, sklepe komisij, delavskih svetov itd...

V spremenjenih sistemskih rešitvah gospodarjenja v Jugoslaviji pridobiva na pomenu trženje inovacij. Ta je prav tako predvidena v predlogu Sas. Prav tako se zadnje čase iz istih razlogov povečuje konkurenčnost znotraj jugoslovanskega trga, ta pa ima za posledico ogroženosti intelektualne lastnine podjetja, ki se v novih razmerah kaže kot predmet trženja. V predlaganem Sas je zato varovanje te lastnine posebej opredeljeno; prvič kot dolžnost varovanja oddelka za zaščito industrijske lastnine in inovacijsko dejavnost in drugič kot opredelitev hujših kršitev delovnih obveznosti iz naslova izdajanja zaupnih podatkov uvajanja ali prodaje inventivnih rešitev.

Predlagani sporazum vsebuje le del nakazanih rešitev, s pomočjo katerih bomo intenzivneje pospešili ustvarjalnost v Novolesu, ki pa bo v javni razpravi dobil dodatne predloge, s katerimi bo v končni obliki bogatejši v vsebini in praksi.

Razvojno raziskovalni center DO Novoles

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta MARIN dr. ZLATKA se iskreno zahvaljujem OOS DSSS za denarna sredstva, nakazana v fond za nabavo dragih medicinskih instrumentov namesto venca in sodelavcem za izrečeno sozaljje.

Tine Marin

Akcija Predlagaj nekaj koristnega

S prvim septembrom se prične v Novolesu akcija predlagaj nekaj koristnega, ki bo trajala do konca letošnjega leta. Namen akcije je spodbuditi k razmišljanju vse zaposlene v Novolesu, o tem kako bi naše delo postalo na račun novih idej učinkovitejše. Dosedanji trend nastajanja inovativnih predlogov je sicer v porastu, vendar še zdaleč ni dosegel množičnega značaja. Množičnost pa bomo dosegli s splošno ustvarjeno klimo vseh zaposlenih in ena od oblik ustvarjanja te klime je akcija predpogoj nekaj koristnega.

Akcija je namenjena vsem, ki imajo ideje kako na drugačen način dosegati boljše rezultate in prav tako tistim katerim bo zaradi tekmovalnega duha izziv tolikšna motivacija, da bodo svoje sposobnosti usmerili v iskanje koristnih idej.

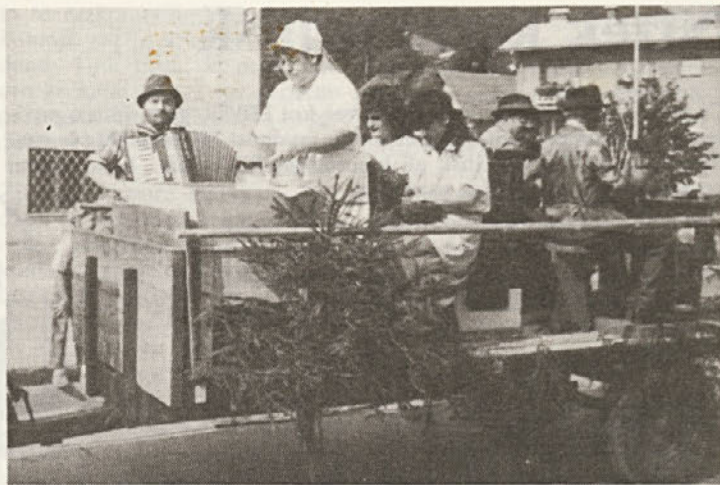
Vsak delavec najbolje pozna svoje delo in delovno mesto in zato ima sam največ idej, kako racionalizirati delo, delati varneje, kvalitetnejše in predvsem boljše. Toda največkrat taki predlogi niso nagrajeni in kar je še huje naletijo na gluha ušesa. Zato je akcija najboljša možnost, da se izkažemo in da s tem tudi prispevamo k boljšim rezultatom poslovanja.

Vsak smiselen predlog bo nagrajen s 500.000 din v roku največ do deset dni, ko boste oddali prijave. Realizirani predlogi pa bodo dodatno nagrajeni v skladu s pravilnikom o inovativni dejavnosti.

Predloge boste lahko oddali svojemu mojstru, vodji proizvodnje, sekretarju TOZD, vodji obrata ali pa ga pošljite strokovnemu sodelavcu za inovativno dejavnost v razvojno raziskovalni center. Pri vseh naštetih pa lahko dobite tudi obrazce za prijavo.

Sprejmite izziv in izkažite se!

Doltar Janez

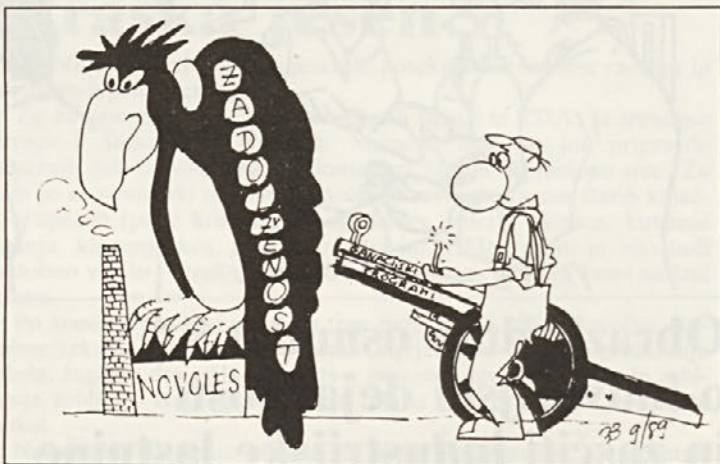
Letošnja že tretja Straška jesen je potekala v izrednem vzdušju in res lepem vremenu.

INOVATOR

Vsem, ki se za razvoj inovativne dejavnosti v Novolesu zavzimate, preberite osnutek Samoupravnega sporazuma o inovacijski dejavnosti in zaščiti industrijske lastnine ter podajte predloge, ki jih osnutek še ne vsebuje in pa bi po vašem mnenju moral. Predloge pošljite pravni službi DO Novoles ali pa razvojnemu raziskovalnemu centru. Za ideje se vam v naprej zahvaljujemo.

Dojeti moramo, da ustvarjalci idej, katere ustvarjajo novo vrednost za svoj doprinos k razvoju in blagostanju družbe ne dobijo niti trohico tistega kar so dali. Zato je potrebno njihov prispevek ustrezno nagraditi in priznati, da bomo ob stimulaciji ustvarjalnih ljudi bili kot družba sposobni preživeti.

Cene Moznik: Pogovor v bolnišnici

Riše in piše:
Ivan Balog

